

Veelgestelde vragen

over online onderzoek
door gemeenten
in het kader van de
handhaving van de
openbare orde

Veelgestelde vragen

over online onderzoek
door gemeenten
in het kader van de
handhaving van de
openbare orde

1

Afbakening van
definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid
en onderzoek

4

Online onderzoek
in de praktijk

5

Governance,
beleid en
de interne
afweging

6

Opslag en
bewaren

7

Wat moet er
worden
vastgelegd?

8

Communicatie

Inhoud

1 Afbakening van definities	4
2 Grondslagen	5
3 Stelselmatigheid en onderzoek	7
4 Online onderzoek in de praktijk	8
5 Governance, beleid en de interne afweging	12
6 Opslag en bewaren	14
7 Wat moet er worden vastgelegd?	17
8 Communicatie	18

1

Afbakening van
definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid
en onderzoek

4

Online onderzoek
in de praktijk

5

Governance,
beleid en
de interne
afweging

6

Opslag en
bewaren

7

Wat moet er
worden
vastgelegd?

8

Communicatie

Afbakening van definities

1 Wat is online onderzoek in publiek toegankelijke bronnen en in hoeverre verschilt onderzoek van monitoring? Welke bronnen vallen onder publiek toegankelijke bronnen?

In het juridisch kader en de handreiking wordt ingegaan op online onderzoek in publiek toegankelijke bronnen in het kader van de handhaving van de openbare orde. Om te beoordelen wat in dit kader wel en niet is toegestaan is het van belang om te begrijpen wanneer sprake is van 'online monitoring' en wat een 'publiek toegankelijke bron' is. Online monitoring is namelijk niet toegestaan in het kader van de handhaving van de openbare orde. Het is ook niet toegestaan om in dit kader online onderzoek te doen in afgesloten bronnen.

Eerst het begrip 'online monitoring'. Ter verduidelijking wordt in dit document de term stelselmatig online onderzoek gehanteerd. Online onderzoek kan meer of minder intensief zijn. Intensief online onderzoek kan kwalificeren als stelselmatig online onderzoek, wanneer op voorhand redelijkerwijs voorzienbaar is dat een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven kan ontstaan. De vraag of 'op voorhand redelijkerwijs voorzienbaar' is dat een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van het privéleven van betrokkene kan worden verkregen, dient te worden beantwoord voorafgaand aan het verrichten van het desbetreffende onderzoek. Bij die beoordeling speelt de gerichtheid van het voorgenomen onderzoek, en dus de specificiteit van de zoekvragen, een belangrijke rol. Het zal dan ook afhangen van het type zoekvragen, de typen bestanden waarin zal worden gezocht en de intensiteit en omvang van het voorgenomen onderzoek, en of redelijkerwijs voorzienbaar is dat gegevens naar voren komen die (afzonderlijk of in samenhang) een bepaald deel van iemands

privéleven min of meer volledig blootleggen. Artikel 172 Gemeentewet en de algemene en specifieke openbare-ordebevoegdheden uit de Gemeentewet, artikel 13b van de Opiumwet en artikel 5 van de Wet openbare manifestaties in samenhang met de artikelen 3:2 en 3:46 en, voor zover van toepassing, titel 5.2 van de Awb bieden een onvoldoende specifieke grondslag voor stelselmatig online onderzoek.

Dan het begrip 'publiek toegankelijke bron'. In principe zijn alle bronnen die op een geautomatiseerd werk staan dat bereikbaar is vanaf het internet, die gepubliceerd (in geval van een webpagina) of gedeeld (in geval van bestanden delen) zijn en niet voorzien zijn van een beveiliging, 'publiek toegankelijk'. Daarnaast zijn bronnen publiek toegankelijk waarbij wel sprake is van enige beperking wat betreft het geven van toegang, maar er geen effectieve controle plaatsvindt bij het verstrekken van toegang (bijvoorbeeld in geval van chatomgevingen). Gedacht kan dus worden aan openbare sociale media-accounts, blogs, vlogs, online media en reacties of het darkweb. Ook betaaldiensten zonder nadere toegangscontrole, zoals toegang tot LexisNexis en het Handelsregister, worden gezien als publiek toegankelijke bronnen. Publiek toegankelijke bronnen zijn de tegenhanger van afgeschermd bronnen. Bij afgeschermd bronnen gaat het bijvoorbeeld om privé-accounts op sociale media, besloten groepen of kanalen en een-op-een-communicatie.

Zie ook paragraaf 1.3 en 1.4 van het juridisch kader voor de definities van 'online onderzoek' en 'publiek toegankelijke bronnen'.

2 Is iedere raadpleging van publiek toegankelijke bronnen ook online monitoring/onderzoek? Zo nee, wat maakt dat iets onderzoek/monitoring is?

Dit hangt samen met de intensiteit van het onderzoek. Zie paragraaf 1.3 van het juridisch kader.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Thema:

Grondslagen

- 3 Is er een adequate wettelijke basis voor online onderzoek door gemeenten in het kader van openbare orde en in hoeverre mogen daarbij persoonsgegevens worden verwerkt? Dit betreft de vraag of er een verwerkingsgrondslag is in het kader van de AVG en of er een gerechtvaardigde inbreuk wordt gemaakt op de privacy.

Verondersteld wordt dat artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet een voldoende duidelijke taak bevat om enige inbreuk te maken op de persoonlijke levenssfeer. Echter, nu dit artikel weinig specifiek is en weinig (wettelijke) waarborgen biedt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waaronder ook persoonsgegevens kan deze bepaling niet voor elke inbreuk als rechtsgrondslag dienen. De vraag of online onderzoek in publiek toegankelijke bronnen is toegestaan op basis van artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet, en zo ja – in welke mate, vergt een weging van wat een noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens is, gelet op het doel om de openbare orde te handhaven. Wanneer uit de aard van de signalen al min of meer duidelijk wordt van welke algemene en/of specifieke openbare-ordebevoegdheden mogelijk gebruik zal worden gemaakt, dan is de rechtsgrondslag om online onderzoek te doen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt daarin gelegen.

Zie voor een uitgebreidere beantwoording van deze vraag hoofdstukken 3 en 4 en in het bijzonder paragraaf 4.2 van het juridisch kader.

- 4 Voor welke doelen mag online onderzoek door gemeenten in het kader van de openbare orde en veiligheid worden ingezet?

De taak van de burgemeester in het kader van artikel 172, eerste lid, Gemeentewet om de openbare orde te handhaven wordt geactiveerd op het moment dat er sprake is van een (dreigende) verstoring van de openbare orde. Er moet dan ook een concrete aanleiding zijn om uitvoering te geven aan die wettelijke taak. Aan deze taak kan al uitvoering worden gegeven zonder dat de burgemeester op dat moment al precies weet of hij een openbare-ordebevoegdheid inzet, en zo ja: welke.

Bij uitoefening van de taak bedoeld in artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet dient de burgemeester zorgvuldig te werk te gaan. Dit betekent dat de burgemeester de situatie die zich voordoet of zich dreigt voor te doen moet onderzoeken om zo een beeld te vormen op welke wijze zal moeten worden gehandeld en of de situatie mogelijk noopt tot het inzetten van algemene of specifieke bevoegdheden om de openbare orde te bewaren of te herstellen. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat de burgemeester online onderzoek doet in publiek toegankelijke bronnen. Wanneer de burgemeester overgaat tot het inzetten van algemene en/of specifieke openbare-ordebevoegdheden, neemt de burgemeester daartoe een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, Awb. Bij de voorbereiding van dit besluit vergaart de burgemeester kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen als bedoeld in artikel 3:2 van de Awb. De vergaarde informatie draagt bij om te komen tot een deugdelijke motivering van een besluit als bedoeld in artikel 3:46 van de Awb. Om te komen tot de inzet van de openbare-ordebevoegdheden kan in dat licht ook onderzoek worden gedaan in online publiek toegankelijke bronnen. De vraag of online onderzoek in publiek toegankelijke bronnen is toegestaan, en zo ja – in welke mate, vergt vervolgens een weging van wat een noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens is, gelet op het doel om de openbare orde te handhaven.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Zie hoofdstuk 3 van het juridisch kader voor meer informatie over online onderzoek op basis van artikel 172 van de Gemeentewet. In hoofdstuk 4 (met name in paragraaf 4.1 en 4.2) van het juridisch kader wordt concreet uitgewerkt in hoeverre persoonsgegevens mogen worden verwerkt bij online onderzoek.

5 Wat moet vooraf over dit doel worden vastgelegd?

Naast de grondslag moet ook het doel van het onderzoek in publiek toegankelijke bronnen voorafgaand aan ieder onderzoek zo nauwkeurig mogelijk worden bepaald. Verder moet worden nagegaan of, en zo ja: welke, persoonsgegevens mogelijk verwerkt zullen worden, welke soort persoonsgegevens niet verwerkt mogen worden en welke methoden gebruikt zullen worden. Dit is van belang met het oog op de verantwoordingsplicht als bedoeld in artikel 5, tweede lid, AVG en het beginsel van doelbinding als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder b, AVG. Hierin staat dat de verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk is voor de naleving van de beginselen, zoals dataminimalisatie en doelbinding. Vervolgens moet de verwerkingsverantwoordelijke ook kunnen aantonen dat hij zich houdt aan deze beginselen, op welke manier en welke waarborgen in acht zijn genomen. Het verdient aanbeveling heldere afspraken te maken over de werkwijze en deze vast te leggen in een protocol, zodat vooraf duidelijk is welke stappen moeten worden gezet en op welke wijze verantwoording wordt afgelegd.

6 Zijn er OOV-gerelateerde doelen die geen online onderzoek rechtvaardigen?

Nee, er zijn geen concrete openbare orde gerelateerde doelen aan te wijzen die geen onderzoek rechtvaardigen. Wel geldt in principe: als online onderzoek niet noodzakelijk is om het onderzoeksdoel te bereiken, dan rechtvaardigt het doel dus geen online onderzoek. Het is daarom

belangrijk om de volgende vraag te stellen: ‘rechtvaardigt het uiteindelijke doel het doen van online onderzoek?’ Zie ook hoofdstuk 3 en 4 van het juridisch kader.

7 Zo ja, wat mag (welke bronnen/zoekslagen/frequentie/intensiteit) voor welk doel en met welke aanleiding (drempel)?

Op deze vraag is geen eenduidig antwoord te geven. Het vergt steeds weer een afweging. In hoofdstuk 4 van het juridisch kader is inzichtelijk gemaakt wat wel is toegestaan en wat niet, en in welke gevallen een nadere afweging nodig is. Daarbij is uitgewerkt welke rol de in de vraag genoemde factoren spelen.

8 Welke factoren bepalen de mate van inbreuk op grondrechten (privacy/vrijheid van meningsuiting) bij een online onderzoek?

De meest bepalende factor is de mate waarin er een min of meer compleet beeld ontstaat van het privéleven van de betrokkene. Daarbij moeten de volgende factoren in aanmerking worden genomen:

- De aard, intensiteit en de duur van de inmenging. Zie voor een nadere duiding paragraaf 2.2 van het juridisch kader;
- Of het wel of niet gaat om bijzondere persoonsgegevens. Voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens gelden extra eisen;
- Welke waarborgen worden getroffen. Denk bijvoorbeeld aan *logging*. Logging is een geautomatiseerde registratie van gegevens, die bedoeld is om bij te houden en te controleren welke gebeurtenissen/handelingen binnen een systeem hebben plaatsgevonden.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Thema:

Stelselmatigheid en onderzoek

- 9 Waar ligt de grens tussen stelselmatig en niet-stelselmatig? Hoe vertaalt zich dit onderscheid naar de praktijk bij gemeenten? Hoe kan een gemeenteambtenaar weten of een bepaalde onderzoekshandeling of onderzoeksstrategie (juridisch) wordt aangemerkt als stelselmatig onderzoek?

Zie paragraaf 1.3 en hoofdstuk 4 van het juridisch kader. Online onderzoek kan meer of minder intensief zijn. Intensief online onderzoek kan kwalificeren als stelselmatig onderzoek of monitoring wanneer op voorhand redelijkerwijs voorzienbaar is dat een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven kan ontstaan. De vraag of 'op voorhand redelijkerwijs voorzienbaar' is dat een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van het privéleven van betrokkene kan worden verkregen, dient te worden beantwoord voorafgaand aan het verrichten van het desbetreffende onderzoek.

Het is aan gemeenten om een protocol op te stellen waarmee nadere invulling wordt gegeven aan het afwegingskader dat is opgenomen in paragraaf 4.2 van het juridisch kader.

- 10 Wat zijn de gevolgen als sprake is van stelselmatigheid? Welke eisen worden dan gesteld door wetten en verdragen (b.v. EVRM) aan de grondslag van het optreden?

Er geldt een buitengrens aan wat is toegestaan. Zo is het niet mogelijk om stelselmatig online onderzoek (zie paragraaf 1.3 van het juridisch kader voor de definitie) toe te passen, omdat dit zeer ingrijpend is en, gelet op artikel 8 EVRM, artikel 10 van de Grondwet en de AVG, potentieel dus ook het meest problematisch. Als sprake is van stelselmatig online onderzoek worden hogere eisen gesteld aan de wettelijke grondslag. Stelselmatig online onderzoek gericht op specifieke personen kan daarom *niet* kan plaatsvinden op basis van artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet en de algemene en specifieke openbare-ordebevoegdheden uit de Gemeentewet, artikel 13b van de Opiumwet en artikel 5 van de Wet openbare manifestaties in samenhang met de artikelen 3:2 en 3:46 en, waar van toepassing, titel 5.2 Awb. Deze grondslagen zijn daarvoor te weinig specifiek en bieden te weinig (wettelijke) waarborgen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waaronder ook persoonsgegevens.

Zie ook paragraaf 4.3 van het juridisch kader.

- 11 In hoeverre mag het onderzoek zich richten op specifieke personen of groepen?

In paragraaf 4.2 van het juridisch kader wordt toegelicht hoe een nadere afweging gemaakt kan worden als de focus van het onderzoek verschuift van het verkrijgen van een beeld bij een concrete situatie van een (al dan niet dreigende) verstoring van de openbare orde, naar het verzamelen van informatie over personen.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

12 Welke impact hebben het gebruik van tools als OBI4wan, Coosto, HowAboutYou op de mate van inbreuk? Hoe moeten deze tools worden ingesteld en gebruikt om een zo licht mogelijke inbreuk te maken?

Zie paragraaf 4.4 van het juridisch kader voor meer informatie over monitoringstools en de inzet daarvan in het kader van de handhaving van de openbare orde.

Thema:

Online onderzoek in de praktijk

13 Kan je als stelregel voor de uitvoerders hanteren: wat je offline mag, mag ook online?

Nee, dat kan niet als stelregel worden aangehouden. Wat offline mag en kan, is in de praktijk vaak een stuk duidelijker. Dat heeft met name te maken met territorialiteit, kenbaarheid en intensiteit van onderzoek (en daarmee de zwaarte van de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer).

Ten aanzien van territorialiteit geldt dat de handhaving van de openbare orde territoriaal gebonden is aan de gemeentegrens. Een online omgeving is in principe onbegrensd en kent geen territoriale afbakening. Wel kan er offline worden ingegrepen in situaties waarbij bijvoorbeeld een online dreigement gevolgen kan hebben voor de fysieke, binnen de gemeentegrens liggende openbare ruimte. Als online wordt opgeroepen om te gaan rellen op een specifieke plaats en deze oproep is voldoende concreet, dan kan dat uiteindelijk aanleiding zijn om algemene en/of

specifieke openbare-ordebevoegdheden uit te oefenen ter voorkoming van een openbare ordeverstoring.

Het tweede verschil ziet met name op de kenbaarheid. Uitvoerders, zoals Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) en politie, zullen in de fysieke openbare ruimte sneller herkenbaar zijn dan op het internet. Het kan hierbij helpen om gebruik te maken van gemeenteaccounts voor toezicht op sociale media. Ook dan zijn er situaties waarbij een burger niet weet of zijn of haar sociale media-account bekeken wordt, maar is de gemeente in ieder geval online zichtbaar als handhaver van de openbare orde.

Veel gemeenten hebben overigens een of meerdere algemene sociale media-accounts, maar deze worden voor zover de praktijk uitwijst niet ingezet om te monitoren. Hiervoor worden nog te vaak privéaccounts gebruikt en dat is onwenselijk met het oog op kenbaarheid. Bovendien stelt de betreffende gemeenteambtenaar zichzelf aldus kwetsbaar op. Gemeentelijke accounts zijn bovenal als zodanig beter herkenbaar, waardoor de burger beter op de hoogte is van het bestaan en het gebruik ervan. Bij online onderzoek door de gemeente dient dus gebruik te worden gemaakt van een gemeente-account en dient men aldus kenbaar te zijn. Ook dient geen valse hoedanigheid te worden aangenomen (zie ook hierna).

Als laatste wordt opgemerkt dat online onderzoek sneller een stelselmatig karakter krijgt, dan fysiek onderzoek. Het is mogelijk om in korte tijd relatief veel informatie over iemand via het internet te verzamelen. Daarmee gaat het dus ook al sneller om een zwaardere inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, waaraan striktere eisen zijn verbonden. Zie voor meer informatie hierover hoofdstuk 2 van het juridisch kader.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

8

14 Is het gebruik van privé- en/of nepaccounts toegestaan? Zo ja, in welke gevallen en onder welke voorwaarden?

Het aannemen van een valse hoedanigheid is niet toegestaan, omdat het zich niet verhoudt tot de ingevolge artikel 8 EVRM vereiste voorzienbaarheid. Artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet en de algemene en/of specifieke openbare-ordebevoegdheden uit de Gemeentewet, artikel 13b van de Opiumwet en artikel 5 van de Wet openbare manifestaties in samenhang met de artikelen 3:2 van de Awb en artikel 3:46 van de Awb en, waar van toepassing titel 5.2 Awb zijn namelijk te algemeen omschreven om als grondslag te dienen voor het aannemen van een valse hoedanigheid. Hiervoor is een specifiekere rechtsgrondslag nodig. Dit staat ook op gespannen voet met het transparantiebeginsel in artikel 5 AVG.

15 Moeten onderzoeken vanaf een specifiek (werk) IP adres/PC worden uitgevoerd of mag het ook vanaf huis?

Als het onderzoek op dezelfde wijze vanuit huis kan worden uitgevoerd als vanaf kantoor hoeft dat niet problematisch te zijn. Dat betekent dat het beveiligingsniveau thuis minimaal hetzelfde moet zijn als wanneer onderzoeken vanaf kantoor worden uitgevoerd. Het kan hierbij helpen als vanuit huis op dezelfde wijze toegang wordt verkregen tot de digitale werkomgeving als op kantoor. Er zal in ieder geval adequate logging moeten plaatsvinden en er dient geen afbreuk te worden gedaan aan de verantwoordingsplicht op grond van artikel 5, tweede lid, van de AVG. Onderzoek doen vanaf een privéapparaat is niet uitgesloten, mits hetzelfde beveiligingsniveau kan worden geboden. Als daaraan niet wordt voldaan wordt het afgeraden vanaf een privéapparaat onderzoek in publiek toegankelijke bronnen uit te voeren. In alle gevallen moet van het gemeente-account gebruik worden gemaakt.

16 Welke OOV-gerelateerde onderwerpen vallen buiten het domein van de gemeente?

De burgemeester bedient zich bij zijn taak om de openbare orde te bewaren of te herstellen van de onder zijn gezag staande politie (dit staat in artikel 172, tweede lid, van de Gemeentewet). Belangrijk om daarbij in aanmerking te nemen is dat bijvoorbeeld de opsporing van strafbare feiten niet binnen het openbare orde-domein valt, maar in het strafrechtelijke domein waar niet de burgemeester – maar de politie en het OM over gaan.

Zie paragraaf 1.5 van het juridisch kader voor de definitie van het begrip ‘openbare orde’ als bedoeld in artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet. Omdat ‘openbare orde’ een open begrip is, moet steeds worden gezien of een bepaald onderwerp binnen dit domein valt.

17 Op welk moment zou een lopend online onderzoek moeten worden overgedragen aan de politie?

Het antwoord op deze vraag is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Wanneer duidelijk wordt dat strafbare feiten gepleegd (zullen) worden en/of concrete daders in beeld zijn dient het onderzoek te worden overgedragen aan de Officier van Justitie. Ook ligt het voor de hand om een onderzoek over te dragen wanneer min of meer duidelijk is dat de aard van de gedragingen van dien aard zijn, dat handhaving op grond van het strafrecht is aangewezen en niet op grond van het bestuursrecht. De opsporing van strafbare feiten is namelijk een taak van de politie en het OM.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

9

18 Welke rol zou de lokale driehoek hierbij moeten of kunnen spelen?

Als de politie in het kader van de uitoefening van haar taak constateert dat de openbare orde wordt of dreigt te worden verstoord, kan zij in voorkomende gevallen zelf optreden op basis van haar eigen politiebevoegdheden. Ook kan zij een bestuurlijke rapportage opstellen ten behoeve van de burgemeester, met feiten en bevindingen. Deze informatie deelt de politie met de burgemeester met als doel om eventueel tot bestuurlijke handhaving te kunnen overgaan. Vervolgens bekijkt de burgemeester welke handhavinginstrumenten in dat geval tot zijn beschikking staan en welke daarvan hij eventueel zal inzetten. Voor de handhaving van de openbare orde is de APV bij gemeenten de basisregeling. De APV is een besluit van algemene strekking (algemeen verbindend voorschrift), waarvan een overtreding door de gemeente kan worden gehandhaafd, zowel bestuursrechtelijk (artikel 125 van de Gemeentewet) als strafrechtelijk (artikel 154 van de Gemeentewet). De burgemeester en de officier van justitie stemmen in dit licht de bestuurlijke en justitiële lijn af binnen de lokale driehoek (artikel 13 van de Politiewet). In de praktijk kunnen de taak van de politie om de openbare orde bestuursrechtelijk te handhaven (onder het gezag van de burgemeester) en de taak van de politie om strafrechtelijk te handhaven (onder het gezag van de officier van justitie) tegelijkertijd moeten worden uitgeoefend. Het verstoren van de openbare orde kan immers samengaan met het plegen van strafbare feiten. Ook om die reden ligt afstemming in de lokale driehoek voor de hand. De politie heeft in het kader van haar openbare orde-taken overigens uitsluitend te maken met de Wet politiegegevens, niet met de AVG.

19 Welke ambtenaren (of functiegroepen) mogen de onderzoeken uitvoeren? N.B. Geldt hiervoor een best practice?

Alleen ambtenaren van de afdeling belast met de handhaving van de openbare orde kunnen worden belast met het uitvoeren van onderzoek in publiek toegankelijke bronnen. Zij zijn immers belast met het uitvoeren van de wettelijke taak die volgt uit artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet en de algemene en/of specifieke openbare-ordebevoegdheden uit de Gemeentewet, artikel 13b van de Opiumwet en artikel 5 van de Wet openbare manifestaties. Uit de praktijk blijkt dat het voorkomt dat communicatieafdelingen op aanvraag van de afdeling die belast is met de handhaving van de openbare orde bepaalde zoektermen in het kader van de openbare orde monitoren. Dit valt in beginsel niet onder de taak van een afdeling Communicatie.

Dit geldt niet voor situaties waarbij communicatiemedewerkers tijdens hun reguliere werkzaamheden signalen opvangen die (mogelijk) tot een verstoring van de openbare orde kunnen leiden. Deze signalen mogen worden gedeeld met een afdeling die belast is met de handhaving van de openbare orde. Eigen onderzoek met betrekking tot de openbare orde door communicatieafdelingen is uitgesloten.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

20 Maakt het verschil of de uitvoerder een opsporingsambtenaar of een gemeenteambtenaar is?

Het is niet relevant of de uitvoerder een politieambtenaar of een gemeenteambtenaar is. Het is belangrijker onder wiens gezag een bepaald onderzoek in een concrete situatie wordt uitgevoerd. Wanneer een opsporingsambtenaar optreedt ter handhaving van de openbare of ter uitvoering van de hulpverleningstaak, dan staat zij onder het gezag van de burgemeester. De handhaving van de openbare orde bestaat vrijwel steeds uit het voorkomen, het bestrijden en het beëindigen van strafbare feiten. Daarbij kan gedacht worden aan surveilleren en optreden in bijvoorbeeld een uitgaansgebied of gedragingen als diefstal, wildplassen, vernieling, geluidsoverlast of geweld te voorkomen of te beëindigen. Het gaat dus veelal om fysiek/feitelijk optreden van de politie naar aanleiding van acuut dreigende problemen. Treedt de politie op ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan staat zij onder gezag van de officier van justitie. In dat geval gaat het om het verbaliseren van verdachten en opsporingsonderzoek.

Als een uitvoerder van online onderzoek de status van opsporingsambtenaar heeft (politieambtenaar of boa) en hij treedt op in kader van strafrechtelijke handhaving dan valt hij onder het gezag van het OM. Hij mag qua bevoegdheden ook meer, denk aan de politiebevoegdheden in de Politiewet etc. en strafvorderlijke bevoegdheden. Als een uitvoerder van online onderzoek geen opsporingsambtenaar is, heeft hij die bevoegdheden sowieso niet. Ambtenaren bij de gemeente die online onderzoek doen zijn veelal geen opsporingsambtenaar. Alleen boa's in gemeentedienst zijn dat dan. Alleen mogen zij, gelet op hun taak, nimmer belast zijn met openbare ordehandhaving.

21 Mag een externe partij het onderzoek uitvoeren? Zo ja, onder welke voorwaarden?

De publieke taak om de openbare orde te handhaven is exclusief belegd bij de burgemeester. De verantwoordelijkheid voor de uitoefening van die publieke taak kan niet aan een externe partij worden opgedragen. Deze bestuurlijke bevoegdheid kan, gelet op haar aard, niet worden gemandateerd of gedelegeerd (artikel 177, tweede lid, Gemeentewet). Wat wel kan is dat een extern bureau in opdracht van de burgemeester – in het kader van voornoemde taak – onderzoek doet. Dit kan alleen binnen de gestelde kaders (zie hoofdstuk 2 en 4 van het juridisch kader) en de burgemeester blijft uiteindelijk verantwoordelijk. Dit geldt ook voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dergelijk onderzoek. In AVG-termen blijft de burgemeester dus verwerkingsverantwoordelijke, en kan de externe partij alleen een verwerker (en geen zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke) zijn. De partij mag immers niet zelf de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens bepalen en is gebonden aan de instructies van de verwerkingsverantwoordelijke burgemeester.

Zie ook de beantwoording van vraag 33 ('Indien onderzoek wordt uitgevoerd door een externe partij, welke afspraken op het gebied van gegevensbescherming moeten er worden gemaakt?').

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Thema:

Governance, beleid en de interne afweging

22 Op welke momenten en op welke manier moet de functionaris gegevensbescherming (FG) betrokken worden bij het online onderzoek? N.B. Geldt hiervoor een best practice?

De functionaris gegevensbescherming (FG) zal een belangrijke rol moeten spelen bij de totstandkoming van interne protocollen en het vastleggen van werkwijzen. Zo kan de FG aan de voorkant adviseren over de rechtmatigheid van online onderzoeken en bij de ontwikkeling van algemene werkwijzen. Het is echter aan de afdeling die belast is met de handhaving van de openbare orde om hierin eerst zelf een beeld te vormen. De privacy officer kan hierbij al betrokken worden om inhoudelijk mee te kijken. De FG kan advies geven over de uitkomst daarvan. De inrichting van de privacy-organisatie is dus bij uitstek een onderwerp waar de FG nauw bij betrokken moet worden, met name vanwege zijn rol als interne toezichthouder. De FG hoeft niet bij ieder onderzoek betrokken te worden, zolang duidelijk is op welke manier het onderzoek rechtmatig kan worden uitgevoerd. Bij onduidelijkheden, twijfels of vragen kan de FG om advies gevraagd worden.

Zie het onderdeel *Inbedding in de privacyorganisatie : organisatorische voorwaarden en uitgangspunten* van de handreiking voor meer informatie over organisatorische voorwaarden en uitgangspunten voor de inbedding van processen in de privacy organisatie.

23 Wie geeft toestemming voor het onderzoek? (mogelijk onderscheid toestemmingsniveau afhankelijk van zwaarte onderzoek) N.B. Geldt hiervoor een minimum toestemmingsniveau en/of een best practice?

Het toestemmingsniveau is afhankelijk van de zwaarte van het onderzoek en in welke mate er inbreuk op privacy-rechten wordt gemaakt. Gedetailleerdere aanwijzingen over in welke situaties toestemming nodig is en wie vervolgens die toestemming mag geven, kunnen het best worden geregeld door middel van een intern protocol dat is toegesneden op de eigen organisatie. Uit de praktijk blijkt dat het bij gemeenten nog vaak ontbreekt aan interne governance en privacybewustzijn. Interne afspraken in de vorm van richtlijnen kunnen bijdragen aan het bewustzijn over wat wel en niet is toegestaan.

Samenvattend kan een gemeente de volgende algemene stelregel gebruiken: hoe ingrijpender het onderzoek, hoe hoger in de lijn toestemming vereist is. Hoe deze lijn eruit ziet, is onder andere afhankelijk van de grootte van de gemeente en de inrichting van diens privacy-organisatie. Bij ernstige te verwachten privacy-inbreuken is het verstandig om de burgemeester te betrekken. De handhaving van de openbare orde en het inzetten van openbare-orde bevoegdheden komt immers exclusief toe aan de burgemeester en is uiteindelijk ook zijn eindverantwoordelijkheid. Daarnaast is de burgemeester de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die tijdens online onderzoeken worden verzameld.

Zie het onderdeel *Inbedding in de privacyorganisatie : organisatorische voorwaarden en uitgangspunten* van de handreiking voor meer informatie over organisatorische voorwaarden en uitgangspunten voor de inbedding van processen in de privacy organisatie.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

24 **Moet hiervoor een onafhankelijke (interne of externe) privacyfunctionaris worden geraadpleegd? N.B. Geldt hiervoor een best practice?**

De FG dient onafhankelijk te zijn. Dit is zo geregeld in de AVG. Het maakt niet uit of de FG intern of extern is. Naast de FG als adviseur en interne toezichthouder, is het raadzaam om een privacy officer (PO) aan de afdeling die belast is met handhaving van de openbare orde te koppelen. De privacy officer kan meedenken over de inhoudelijke en beleidsmatige keuzes die door de afdeling moeten worden gemaakt. Een *best practice* is in ieder geval dat de FG en de PO aan de voorkant worden betrokken bij besluitvorming rondom dit soort privacy gerelateerde onderwerpen en het opstellen van protocollen en beleid.

Zie het onderdeel *Inbedding in de privacyorganisatie : organisatorische voorwaarden en uitgangspunten* van de handreiking voor meer informatie over organisatorische voorwaarden en uitgangspunten voor de inbedding van processen in de privacy organisatie.

25 **Wie geeft toestemming voor ‘verzwaring’ lopend onderzoek? N.B. Geldt hiervoor een minimum toestemmingsniveau en/of een best practice?**

Bij het beantwoorden van deze vraag zal eerst moeten worden bekeken hoe ingrijpend de verzwaring is en wat de mogelijke gevolgen voor de mate van inbreuk op de rechten van de betrokkene(n) zijn. Hierbij kunnen het juridisch kader en de handreiking behulpzaam zijn. Niet iedere vorm van opschaling hoeft met de burgemeester te worden afgestemd. Bij kleinere onderzoeken met een beperkte inbreuk kan worden volstaan met een lager toestemmingsniveau, bijvoorbeeld op het niveau van teamleider. Grootschalige onderzoeken met een zwaardere inbreuk vereisen een hoger toestemmingsniveau, waarbij de burgemeester geldt als hoogste niveau. Er bestaan geen uniforme regels op dit punt. Het niveau is daarom

afhankelijk van de wijze waarop de interne organisatie van een gemeente is ingericht en hoe de interne mandaatverlening (governance) eruit ziet. Binnen kleinere gemeenten zal men eerder uitkomen bij de burgemeester dan bij grotere gemeenten.

26 **Wie geeft toestemming voor het delen van gegevens intern/extern? N.B. Geldt hiervoor een minimum toestemmingsniveau en/of een best practice?**

Afspraken over het intern delen van gegevens kan geregeld worden door middel van intern (privacy)beleid en/of protocollen. Hiervoor geldt in principe hetzelfde als het antwoord op vraag 25, zij het dat gegevens alleen gedeeld mogen worden als dat noodzakelijk is in het kader van het onderzoek. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat alleen de relevante gegevens mogen worden gedeeld (doelbinding en dataminimalisatie). Als het gaat om verzamelde gegevens die een meer dan beperkte inbreuk op een persoonlijk leven opleveren, zal een hoger toestemmingsniveau nodig zijn. Hoe hoog in de lijn deze toestemming zich bevindt, is afhankelijk van de interne organisatiestructuur en de grootte van de gemeente. Ga daarbij ook na of het wettelijk kader op basis waarvan de gegevens verzameld zijn het toelaat om binnen de gemeente persoonsgegevens te delen. Zo laat bijvoorbeeld de Participatiewet het niet toe dat verkregen informatie vanuit de toepassing van die wet met anderen wordt gedeeld. Voor het delen met externe partijen zal zowel de verstreckende partij als ook de ontvangende partij dienen te beschikken over een grondslag, bedoeld in artikel 6 van de AVG. Zie ook het antwoord op vraag 23 en 25.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Thema:

Opslag en bewaren

27 Welke gegevens mogen worden opgeslagen?

Zie hierover paragraaf 2.4.3 van het juridisch kader, onder het kopje 'Opslagbeperking'.

28 Welke gegevens zijn extra gevoelig en (wanneer) mogen deze gegevens ook worden opgeslagen?

Gevoelige gegevens zijn bijvoorbeeld gegevens over iemands financiële situatie, maar 'gevoelige' gegevens zijn geen juridisch begrip. In de AVG zijn wel extra strikte eisen opgenomen voor de verwerking van zogenoemde 'bijzondere categorieën van persoonsgegevens', zoals gegevens over ras en etniciteit en gegevens over iemands politieke opvattingen. Speciale AVG-eisen gelden ook voor de verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Zie voor meer informatie paragraaf 2.4.3 van het juridisch kader, onder het kopje 'Bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard'.

29 In welke vorm mogen deze gegevens worden opgeslagen?

De wet stelt geen eisen aan de vorm waarin gegevens worden opgeslagen. Wel dient in dit verband te worden voldaan aan de technische en organisatorische beveiligingsverplichtingen uit de AVG om te zorgen voor een adequaat beveiligingsniveau. Het is dus niet relevant of gegevens bijvoorbeeld in Excel worden opgeslagen. Dat zal immers afhangen van de gebruikelijke manier van werken binnen gemeenten. Het is wel van belang dat gegevens op zodanige wijze worden opgeslagen dat ze gemakkelijk gecontroleerd kunnen worden op juistheid, dat ze eventueel

kunnen worden hersteld bij constatering van onregelmatigheden en dat bewaartermijnen worden ingesteld en gehandhaafd.

30 Voor welke doelen mogen de gegevens worden gebruikt?

Zie hierover paragraaf 2.4.3 van het juridisch kader, onder het kopje 'Doelbinding'.

31 Hoe moet worden omgegaan met bijvangst? (b.v. relevante informatie die is verzameld op grond van de Participatiewet)

In verband met het beginsel van dataminimalisatie en het beginsel van doelbinding (paragraaf 2.4.3 van het juridisch kader) moet ernaar gestreefd worden de hoeveelheid "bijvangst" (voor het doel niet relevante persoonsgegevens) zoveel mogelijk te beperken. Bijvangst dient niet te worden opgeslagen. Het delen van verkregen informatie, waaronder persoonsgegevens, vanuit de Participatiewet is altijd uitgesloten. Dit is door de wetgever uitdrukkelijk zo bepaald in de Participatiewet.

32 Wie mag toegang hebben tot de opgeslagen gegevens?

De toegang moet worden beperkt tot een welbepaalde relevante groep. Dat betekent dat alleen toegang mag worden verleend aan personen die in het kader van de uitvoering van hun taak toegang nodig hebben. Vaak zullen dit personen zijn die zijn belast met het verzamelen en verwerken van informatie, maar dat kan bijvoorbeeld ook een systeembeheerder zijn. Wie precies toegang heeft tot welke gegevens is afhankelijk van de taakverdeling en de interne organisatiestructuur van de betreffende gemeente. Hier ligt een opdracht voor gemeenten zelf.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

33 Indien onderzoek wordt uitgevoerd door een externe partij, welke afspraken op het gebied van gegevensbescherming moeten er worden gemaakt?

Bij het inschakelen van een externe partij voor online onderzoek in het kader van de handhaving van de openbare orde zal de gemeente verwerkingsverantwoordelijke zijn en de opdrachtnemer verwerker. Essentieel voor de rol van verwerker is dat deze uitsluitend persoonsgegevens verwerkt op initiatief en in overeenstemming met de doeleinden en instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Een verwerker hoeft niet onder het rechtstreekse gezag of controle van de verwerkingsverantwoordelijke te handelen en kan een zekere mate van autonomie betrachten, waar het gaat om de niet-essentiële elementen van het verwerkingsproces. De grens ligt bij:

- het overschrijden van de grenzen van het mandaat dat de verwerker door de verwerkingsverantwoordelijke is toegekend in een verwerkingsovereenkomst (of een andere juridisch bindend rechtshandeling), of
- het beslissen over het doel en essentiële elementen van een bepaald verwerkingsproces.

Het belangrijkste uitgangspunt is dat de verwerkingsverantwoordelijke alleen een beroep doet op een verwerker die voldoende waarborgen biedt voor een rechtmatige verwerking. De verwerkingsverantwoordelijke heeft een zorgplicht bij het kiezen van een verwerker. Bij de beoordeling van de vraag of een verwerker geschikt is, moet de verwerkingsverantwoordelijke kijken naar zaken zoals de technische expertise van de beoogde verwerker en de betrouwbaarheid van de beoogde verwerker beschikt om aan de vereisten van het voorstel te voldoen; bijvoorbeeld wat betreft de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen en de rechten van betrokkenen. Deze zorgplicht van de verwerkingsverantwoordelijke volgt ook uit de verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijken rust om te kunnen aantonen dat de

verwerkingsactiviteiten waarvoor hij verantwoordelijk is, ten aanzien van de betrokkenen rechtmatig, behoorlijk en transparant zijn. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen, zal de verwerkingsverantwoordelijke moeten beoordelen en bepalen of de door de verwerker geboden garanties toereikend zijn om in overeenstemming met het voorstel te kunnen handelen. Daartoe kan de verwerkingsverantwoordelijke documentatie opvragen, zoals gegevensverwerkingsbeleid, informatie-beveiligingsbeleid, rapportages van externe audits. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker dienen een verwerkersovereenkomst te sluiten. De vereisten aan de verwerker staan in artikel 28 van de AVG.

Zie ook het antwoord op vraag 21 ('Mag een externe partij het onderzoek uitvoeren? Zo ja, onder welke voorwaarden?').

- 34 Met welke partijen binnen en buiten de gemeente mogen de gegevens worden gedeeld? In welke gevallen mag dit?
- 35 Wat mag er worden gedeeld?
- 36 Hoe mogen de gegevens worden gedeeld? (mondeling/schriftelijk/bewerkt/onbewerkt)
- 37 Wanneer is er sprake van het delen van gegevens? (b.v. meekijken op beeldscherm of even noemen in een overleg)

De vragen 34 tot en met 38 zien op het delen van gegevens. Op dit punt dient de algemene systematiek van de AVG gevolgd te worden. Voor meer informatie kan worden verwezen naar de [Handreiking AVG van de Rijksoverheid](#) en naar het [Handvat Gegevensuitwisseling zorg en veiligheid van de VNG](#). Zie meer in het algemeen het antwoord op vraag 26.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

38 Hoe lang mogen de gegevens worden bewaard?

De AVG geeft geen concrete bewaartermijnen. Het uitgangspunt is dat gegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk voor het doel waarvoor ze verzameld zijn. Als een vooraf bepaald onderzoeksdoel behaald is, is er minder noodzaak om gegevens voor langere tijd te bewaren. In het geval onderzoek wordt gedaan in publiek toegankelijke bronnen om een beeld te krijgen wat er speelt in het licht van de handhaving van de openbare orde, zal het niet snel noodzakelijk zijn om verzamelde persoonsgegevens (als bijvangst) te bewaren.

Als bewaren niet noodzakelijk is en geen doel dient, dan mogen gegevens niet worden opgeslagen of bewaard. Mocht de informatie nodig zijn ter onderbouwing van de eventuele inzet van de bevoegdheden van de burgemeester als bedoeld in artikel 172, derde lid, van de Gemeentewet dan geldt daarvoor de bewaartermijn die gekoppeld is aan het aan onderliggende dossier.

In principe dienen het gemeentelijk privacybeleid of vergelijkbare protocollen te voorzien in bewaartermijnen. Bewaartermijnen hoeven niet voor alle door gemeenten verzamelde gegevens hetzelfde te zijn. Een gemeente kijkt hierbij naar hoe lang gegevens nodig zijn voor het doel waarvoor ze zijn verzameld en dient haar keuze voor de gehanteerde bewaartermijn te kunnen onderbouwen. Het is wel van belang dat burgers weten hoe lang gegevens kunnen worden bewaard.

39 Welke waarborgen zijn er nodig op het gebied van gegevensbescherming? (b.v. time stamp/registratie, autorisatiebeleid, signaal dat bewaartermijn verlopen is etc.)

Waarborgen die in ieder geval relevant zijn, zijn logging en autorisatiebeleid/matrix. Dit schept duidelijkheid over ieders taken en bevoegdheden. Zo kan met behulp van een autorisatiematrix worden bepaald wie in welke gevallen toegang heeft tot bepaalde gegevens. Logging zorgt ervoor dat controle kan plaatsvinden op welke gebeurtenissen en handelingen binnen een systeem hebben plaatsgevonden. Verder moeten gegevens op zodanige wijze worden opgeslagen dat deze adequaat beveiligd zijn tegen diefstal en overige ongeautoriseerde toegang.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Thema:

Wat moet er worden vastgelegd?

40 Wat moet er worden vastgelegd over het doel van het onderzoek?

Zie hierover paragraaf 2.4.3 van het juridisch kader, onder het kopje 'Dataminimalisatie'.

41 Wat moet er worden vastgelegd over de uitvoering van het onderzoek? (b.v. d.m.v. logging)

Alle genomen stappen in het onderzoek moeten zorgvuldig worden vastgelegd. Hierbij moet het uitgangspunt zijn, dat toezichthouder het onderzoek moet kunnen reconstrueren. Dit omvat in ieder geval logging, maar ook een heldere omschrijving van het gehele onderzoekstraject en de daarin genomen stappen. Zie ook het antwoord op de vragen 40 en 42.

42 Wat moet er worden vastgelegd over de uitkomst van het onderzoek?

Het is belangrijk om voorafgaand aan ieder onderzoek duidelijk vast te stellen wat wordt onderzocht, waarom, op welke wijze en door wie. Het is daarnaast van belang het resultaat van het onderzoek vast te leggen. Op deze manier kan later worden bepaald of het onderzoek gerechtvaardigd en noodzakelijk was met het oog op het doel van dat onderzoek. Ook deze vastlegging is onderdeel van de verantwoordingsplicht. In het geval het online onderzoek wordt gedaan ter onderbouwing van de uitoefening van algemene en/of specifieke openbare-ordebevoegdheden wordt in de motivering van het besluit verantwoording afgelegd over het feit dat er

onderzoek is gedaan, de noodzakelijkheid daarvan, welke relevante feiten en omstandigheden zijn geconstateerd en hoe deze in de afweging om tot de uitoefening van een bevoegdheid te komen een rol hebben gespeeld.

43 Wat moet er worden vastgelegd over het delen van de gegevens?

Ten aanzien van het delen van gegevens dient in zijn algemeenheid het volgende te worden vastgelegd:

- welke (categorieën) persoonsgegevens worden gedeeld;
- op welke wijze wordt gedeeld;
- en op basis van welke rechtsgrondslag als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de AVG.

Ook de ontvanger van de gegevens dient een grondslag te hebben om de gegevens te mogen verwerken.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

Communicatie

44 Hoe wordt het protocol intern en extern gecommuniceerd? N.B. Geldt hiervoor een best practice?

Hierop bestaat geen eenduidig antwoord, dit kan per organisatie verschillen. De vraag ziet op de begrippen transparantie en verantwoording. Op welke manier een protocol intern gecommuniceerd wordt, is afhankelijk van de interne inrichting van de organisatie. Het is wel belangrijk dat de bij openbare orde betrokken medewerkers op de hoogte zijn van de gemaakte interne afspraken rondom het doen van online onderzoek. Ook dient het protocol naar de FG te worden gezonden. Dit ligt ook voor de hand, nu de FG intern toezichthouder is. Vergeet niet de FG in het te betrekken bij de totstandkoming van het protocol.

Daarnaast is het voor de burger van belang om te weten in welke situaties de gemeente mogelijk gebruik maakt van online onderzoek. Hierbij hoeven uiteraard niet alle mogelijke situaties te worden besproken. Het dient voor burgers voldoende voorzienbaar te zijn in welke situaties de gemeente gebruik maakt van online onderzoek in het kader van de openbare orde. Dit kan bijvoorbeeld door informatie hierover te verschaffen in een openbare privacyverklaring of een verwerkingsregister van de gemeente.

Zie het onderdeel *Inbedding in de privacyorganisatie : organisatorische voorwaarden en uitgangspunten* van de handreiking voor meer informatie over organisatorische voorwaarden en uitgangspunten voor de inbedding van processen in de privacy organisatie.

1

Afbakening van definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid en onderzoek

4

Online onderzoek in de praktijk

5

Governance, beleid en de interne afweging

6

Opslag en bewaren

7

Wat moet er worden vastgelegd?

8

Communicatie

1

Afbakening van
definities

2

Grondslagen

3

Stelselmatigheid
en onderzoek

4

Online onderzoek
in de praktijk

5

Governance,
beleid en
de interne
afweging

6

Opslag en
bewaren

7

Wat moet er
worden
vastgelegd?

8

Communicatie

Auteurs:

pro **facto**

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Versie 1.0 | Oktober 2023